

XIX.

Brief van den Prins van ORANJE aan de Staten van
GELDERLAND, hun nogmaals, dewyl zy bereid
waaren zig met de Staten van Brabant, en ander-
ren, tegen de Spanjaarden te vereenigen, beloooven-
de, dat de Gouverneurs en Bevelhebberen, onder
zyne geboorgzaamheid staande, geene verdere in-
vasien, ofte geweld, op bunne Onderzaaten zou-
den doen.

1576. 29 Octobr.

D e Prince van ORAINGIE, Grave van Nassau
&c.

&c. Heer ende Baron van Breda ende Diest, &c.
Edele, Eerentfeste, Wyle, Discrete, Lieve, be-
sondere Vrienden. Wy hebben u lieder schry-
ven (¹) ontfangen, ende uytten inhouden van dien
verstaen, hoe dat ghy u mette andere Staten van
Braband, Vlaenderen, Henegou etc. gevoecht hebt,
om met geniein accord den Spaaignarden, ende
haeren aenhangeren, uyt dese Nederlanden te hel-
pen weeren; 't welc ons seer lief geweest heeft om
hooren, verhopende daer deur, dat wy eens 't
einde sullen sien van de armoeden, ende ondracch-
like tyrannie, daer dese Landen soo vele jaren deur
de opgeblasen ende geweltige heerschapie der Spaen-
sche natie onderworpen zyn geweest. Ende waer
toe also wy van beginne af alle neersticheit, ende
vlyt, voorgewent hebben, niet en sullen ophouden
alle middelen, die ons Godt in de handen stellen
sal, te employeren, op dat alle saken tot een goet,
ende gewenscht, einde, ende tot redreslement van
't gemein welvaren, ende voorspoet, wederom ge-
bracht mogen worden. Maer also om tot het selve
te geraken hoochnodich is, dat een iegelyc de
handt biede, ende nae syn vermogen daer in be-
hulpich zy, willen u lieden wel bertelyc vermaent
hebben, in u goet voornemen te willen volstandich
blyven, ende de aengevangen resolutie der voorsz.
Staten helpen met alle uwe middelen vorderen,
ende seconderen, sonder eenichsins u L. door eenige
oor-

(1) Schryven.] De Brief van die van GELDERLAND, waar-
op de Vader des Vaderlands dit antwoord geeft, was ge-
schreven den 20. Octobr., en is in zyn geheel te vinden by
BOR IX. B. bladz. 703. Men zie, 't geen wy hier voore
hebben aangeteekend op Num. 13.

oorblasinge der gener, die meer hun nut, ende eygen baet, dan den vrede, ende welvaren der voorsz. Landen, soecken, daer af te laten trecken; op dat ghy daer deur u met uwe naecomelingen niet in een eewige ende onverwinlike flavernie en steeckt, exemplel nemende aan 't gene onlancx binnen Maestricht geschiet is, ende noch alle dage over andere Steden staet te geschien, ten zy dat men goets tyts, ende wel ernstlycken, met gemeender handt daer in versie, latende achter alle respecten, ende gemasqueerde redenen, die de vryheit ende 't welvaren voorsz. des Lants souden mogen eenichsins retarderen, ofte beletten. Ende aengaende dat ghy Lieden voorts in uwe brieven aan ons versoect, dat wy onse crychslieden souden verbieden nu voortaan eenige invasien, ofte geweld den op d' ondersaten van 't Furstendom van Gelre ende Graeffschap van Zutphen te doen, willen u L. niet verswygen, hoe dat 't selve alredc met openbare Edicten by ons aan alle Gouverneurs ende Superintenden van crychslieden, onder onse gehoorsamheit staende, vercondicht is. Maer also dese crychsberoerten soo langen tyt geduert hebben, en is niet wel mogelick, so gering, ordre daer in te stellen, oft daer en geschieden ondertuschen noch eenige cleyne particuliere offensien; om de welcke nochtans gantschlyc te weeren, sullen wy andermael 't voorsz. Edict aan onsen Gouverneurs ende Superintenden voorsz. doen vernieuwen, ende selfs aan den Gouverneur Sonoy ernstliken bevelen, dat hy op de limiten van synen Gouvernemente geen schade by den synen en late geschieden; ende waer over wy u Lieden verhopen contentement te geven. Hier mede, Edele, Egentveste, Eersame, Wyse, Discrete, Lieve, be sondere

sondere Vrienden, onsen Heere Godt zy met u
Lieden. Geschreven tot Middelborch den 29 dach
Octobris 1576. (Onderstont geteikent) u L. goet-
willige Vrient. **GUILLE DE NASSAU.** (*Het op-*
schrift was.) Den Edelen, Vromen, Eersamen,
Wysen, Discreten, onsen lieuen besonderen Vrun-
den, Riddereschap, Edelen, ende Steden van 't
Furstendom van Gelre ende Graeffschap van Zut-
phen.

Uit het *MS. Tomus van Land-*
saecken de annis 1576—1578.
van den President **V. HELL**
Fol. 85.